

Dosarul nr. 3ra-459/20

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul central – A. Donos

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – A. Toderaș, Eu. Bejenaru, Al. Gheorghies

DECIZIE

27 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Victor Burduh
Iurie Bejenaru
Maria Ghervas

examinând recursul depus de întreprinderea municipală Regia „Apă-Canal Bălți”,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Valeriu Balțat împotriva întreprinderii municipale Regia „Apă-Canal Bălți” cu privire la contestarea actelor administrative, obligarea încheierii contractului de furnizare a serviciului public, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 03 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a casat integral hotărârea și încheierea din 11 martie 2019 a Judecătoriai Bălți, sediul central și s-a emis o decizie nouă, prin care s-a admis parțial acțiunea depusă de Valeriu Balțat,

constată:

La 19 februarie 2018, Valeriu Balțat și reprezentantul acestuia, avocatul Iosif Mardari, au depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva întreprinderii municipale Regia „Apă-Canal Bălți” cu privire la contestarea actelor administrative, obligarea încheierii contractului de furnizare a serviciului public, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată au indicat că, la 05 mai 2015, reprezentantul ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” a aplicat pe armatura pe bransament sigila nr. 162338, în legătură cu finalizarea construcției rețelei de apă prin xxx, fără a conecta locurile de consum.

La 02 octombrie 2017, trei reprezentanți ai ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” au efectuat un control la adresa str. Xxx din xxx, construcție ce aparține cu drept de proprietate comună în diviziune lui Valeriu Balțat și Ghenadie Balțat cu câte ½ cotă-parte fiecare.

Prin actul de depistare a consumului neautorizat nr. 112 din 28 septembrie 2017 întocmit de către reprezentanții ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” a fost depistată

conectarea neautorizată la rețeaua publică de apă prin deteriorarea sigiliilor aplicate anterior cu nr. 162338.

În actul de depistare a consumului neautorizat nr. 129 din 02 octombrie 2017 s-a menționat că, în fântâna din ogradă este efectuată debransarea de la rețeaua publică de apă, a fost demontat sectorul dințat cu secțiunea de 20, iar la robinetul sferic cu secțiunea de 15 la intrare a fost montat capacul cu diametrul de 20 și aplicată sigila cu nr. 287378.

Debransarea de la rețeaua publică de apă a fost efectuată în temeiul actului-ordin nr. 11 din 02 octombrie 2017, conform căruia a fost aplicată sigila cu nr. 287378.

Reclamantul și reprezentantul acestuia au menționat că, din conținutul actelor administrative ce țin de pretinsul control și a presupuselor încălcări depistate în rezultatul controlului rezultă că, prin acțiunile ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” au fost încălcate drepturile lui Valeriu Balțat.

Or, din actul de depistare a consumului neautorizat nr. 112 din 28 septembrie 2017, ora 15.00, întocmit de reprezentanții ÎM Regia „Apă-Canal Bălți”, Cazacu M., Novohrost S. și Railean V., nu este clar pe numele cărei persoane este întocmit – Ghenadie Balțat sau Valeriu Balțat și care din ei este pretinsul consumator de apă și respectiv cine a admis consumul neautorizat.

La fel, actul nr. 129 de depistare a consumului neautorizat la consumatorul „Frizerie” de pe str. Xxx, întocmit de reprezentanții ÎM Regia „Apă-Canal Bălți”, Slobodean L. Gh., Bezverhneia G. și Novohrost S. nu corespunde prevederilor legale, întrucât din conținutul acestuia nu este clar în ce localitate este amplasat obiectul la care a fost efectuat controlul.

Dealtfel, în actul nr. 129 din 02 octombrie 2017 nu este indicat numele consumatorului care a admis încălcarea.

Mai mult ca atât, ambele acte au fost întocmite în lipsa lui Valeriu Balțat și a lui Ghenadie Balțat.

Prin procesul-verbal fără număr din 02 octombrie 2017 al ședinței comisiei privind emiterea hotărârilor în privința consumatorilor, la care au fost depistate conectări neautorizate s-au considerat constatate acțiunile lui Valeriu Balțat de conectare neautorizată la rețeaua publică de apă; s-a dispus efectuarea calculului volumului de apă în dependență de secțiunea conductei, vitezei de mișcare a apei în ea de 1,5 m/sec în timpul de lucru, pe perioada de un an de zile; emiterea calculului și expedierea acestuia în adresa lui Valeriu Balțat.

Prin calculul nr. 113, efectuat pentru luna septembrie 2017 pe numele lui Valeriu Balțat pentru spațiul comercial din str. Xxx, xxx, în temeiul actului din 28 septembrie 2017 privind conectarea neautorizată la rețeaua publică de apă a fost determinată suma spre achitare în mărime de 213 303,72 de lei.

În opinia reclamantului și a reprezentantului acestuia, actele sus-menționate au fost întocmite cu abateri grave de la prevederile normelor legale, ce reglementează raporturile între furnizor și consumatorul de servicii publice de furnizare a apei potabile. Or, acestea au fost întocmite ilegal și nu relevă obiectiv situația de fapt la momentul pretinsului control, încălcând drepturile legale ale lui Valeriu Balțat ca consumator, în rezultatul căruia lui i se impune obligația de a achita suma calculată ca consum fraudulos al apei în mărime de 213 303,72 de lei.

Actele de depistare a conectării neautorizate nr. 112 din 28 septembrie 2017 și nr. 129 din 02 octombrie 2017 le consideră ilegale, deoarece atât controlul, cât și

întocmirea actelor de control s-au efectuat cu încălcarea art. 16 din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013 și pct. 66 lit. z) din Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, care prevăd că personalul operatorului este în drept să aibă acces și să efectueze controlul contorului și a sigiliilor aplicate numai în prezența consumatorului sau a reprezentantului acestuia.

Pretinsul fapt de deteriorare a sigiliului cu nr.162338 a fost constatat în lipsa lui Valeriu Balțat sau al lui Ghenadie Balțat, care în data efectuării controlului nu au fost la fața locului și care nici nu au fost avizați din timp despre control. Acest fapt contravine pct. 80 și 83 din Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Valeriu Balțat a fost informat despre efectuarea controlului de către persoane terțe, care i-au comunicat că la fântâna din ogradă, unde este amplasat punctul de conectare, sigilat la rețeaua publică de apă sunt prezente persoane care au deschis capacul fântânii și au intrat în ea. În momentul când a sosit la fața locului, unul din reprezentanții ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” se afla în ogradă, iar altul în încăpere și i-au prezentat actul de depistare a consumului neautorizat fără număr, datat cu 28 septembrie 2017, însă a refuzat să-l semneze. Explicațiile și semnătura din act le-a aplicat a doua zi, la 29 septembrie 2017, în incinta ÎM Regia „Apă-Canal Bălți”.

În atare circumstanțe, reclamantul și reprezentantul acestuia au considerat că reprezentanții ÎM Regia „Apa-Canal Bălți” au încălcat procedura de control.

La fel, s-a remarcat că reclamantul nu cunoaște când și de către cine a fost deteriorat sigiliul, deoarece despre acest fapt a aflat doar în momentul în care a sosit la fața locului. Prin urmare, nu cunoaște nici cum a fost depistat faptul deteriorării sigiliului.

Faptul că în localul de pe str. Xxx apa nu se livra și respectiv nu se consuma a fost demonstrat de reprezentantul ÎM Regia „Apă-Canal Bălți”, care a verificat incinta clădirii și a constatat că prin robinetul existent apa nu curgea.

Incertitudine creează și faptul că, actul de control din 28 septembrie 2017 este întocmit pe numele lui Ghenadie Balțat, iar restul actelor asupra cazului au fost întocmite pe numele lui Valeriu Balțat. Astfel, nu este clar pe a cui loc de consum au fost perfectate actele de control și de calcul de către reprezentanții operatorului, întrucât proprietari ai casei de pe str. Xxx din xxx sunt Valeriu Balțat și Ghenadie Balțat cu câte ½ cotă-parte fiecare.

Prin actul nr. 129 din 02 octombrie 2017 s-a constatat pretinsa debranșare și sigilare, deși în astfel de împrejurări nu poate fi vorba de perfectarea unui act de consum fraudulos. Or, faptele invocate în actul nr. 129 din 02 octombrie 2017 contravin prevederilor pct. 141 din Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, deoarece deconectarea instalațiilor interne se efectuează numai după avizarea consumatorului, prin aviz de deconectare, expediat sau înmănat cu cel puțin 5 zile calendaristice înainte de data preconizată pentru deconectare.

Succesiv, reclamantul și reprezentantul acestuia au evocat că actul-ordin de deconectare nr. 11 din 02 octombrie 2017, semnat de persoana responsabilă a ÎM Regia „Apă-Canal Bălți”, contrar prevederilor pct. 149 din Regulamentul citat supra, nu a fost prezentat la momentul efectuării deconectării. Respectiv, sigilă nouă nu i-a fost prezentată lui Valeriu Balțat pentru cunoștință.

Actul-ordin de deconectare nr. 11 din 02 octombrie 2017 nu a fost contrasemnat de Valeriu Balțat, deoarece reprezentantul ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” a efectuat debranșarea și demontarea contorului în lipsa lui, refuzând să includă în el faptul demontării contorului și a indicațiilor de consum al acestuia, care erau pe zero.

A considerat că dispoziția de deconectare de la rețeaua de apă, decizia din 02 octombrie 2017 cu privire la calificarea încălcărilor descrise în aceste acte, cât și calculul consumului de apă nr. 113 pentru luna septembrie 2017 în sumă de 213 303,72 de lei sunt pasibile anulării ca ilegale, contrare pct. 93 din Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, potrivit căruia ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” nu a emis o decizie argumentată și legală cu privire la consumul fraudulos.

La fel, nu a fost înmănată, expediată factura, acțiune care urma să fie efectuată în termen de 5 zile calendaristice după luarea deciziei pe faptul controlului din 28 septembrie 2017, circumstanță ce contravine prevederilor pct. 94 din Regulamentul menționat supra.

Reclamantul a considerat că cerințele ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” înaintate față de dânsul de a achita suma de 213 303,72 de lei doar în baza deciziei emise la 02 octombrie 2017 este nefondată și ilegală, deoarece nu i-a fost expediată factura respectivă, iar decizia privind constatarea consumului fraudulos și calculul acestui consum nu constituie temei de achitare a sumei indicate.

În atare circumstanțe, la 12 ianuarie 2018 a depus o cerere prealabilă la ÎM Regia „Apă-Canal Bălți”, prin care a solicitat anularea actului de depistare a consumului neautorizat nr. 112 din 28 septembrie 2017, anularea actului de depistare a consumului neautorizat nr. 129 din 02 octombrie 2017, anularea deciziei de calcul din 02 octombrie 2017, anularea calculului nr. 113 a consumului fraudulos de apă pentru luna septembrie 2017 în mărime de 213 303,72 de lei și anularea actului-ordin de deconectare nr. 11 din 02 octombrie 2017.

Prin răspunsul nr. 114 din 24 ianuarie 2018, ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” a respins cererea prealabilă, motivându-și poziția cu interpretarea eronată, unilaterală și tendențioasă a normelor legale, care reglementează raporturile dintre furnizor și consumatorul de apă publică, fără a da apreciere acțiunilor și actelor contestate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate.

Totodată, solicitarea de a încheia contractul de prestare a serviciului de furnizare a apei a fost condiționată de ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” prin obligația achitării sumei de 213 303,72 de lei, calculată ca consum fraudulos în temeiul deciziei din 02 octombrie 2017.

Cu titlu subsecvent reclamantul și reprezentantul acestuia au invocat că, prin acțiunile sale și actele administrative contestate în prezenta acțiune, ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” i-a cauzat suferințe psihice considerabile, motiv pentru care a declarat că sunt prezente temeiurile legale de reparare a daunelor morale, pe care le-a evaluat la suma de 25 000 de lei.

Reclamantul Valeriu Balțat și reprezentantul acestuia, avocatul Iosif Mardari, au solicitat instanței de contencios administrativ:

- declararea nulității răspunsului ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” nr. 114 din 24 ianuarie 2018;

- declararea nulității actului de depistare a consumului neautorizat nr. 112 din 28 septembrie 2017;

- declararea nulității actului de depistare a consumului neautorizat nr. 129 din 02 octombrie 2017;

- declararea nulității deciziei de calcul din 02 octombrie 2017 și a calculului nr. 113 a consumului fraudulos de apă pentru luna septembrie 2017 în mărime de 213 303,72 de lei;

- declararea nulității actului-ordin de deconectare nr. 11 din 02 octombrie 2017;

- obligarea ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” să încheie contract de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și canalizare la locul de consum din str. Xxx, xxx;

- încasarea din contul ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” în beneficiul lui Valeriu Balțat a sumei de 25 000 de lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral;

- compensarea din contul ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” în beneficiul lui Valeriu Balțat a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 15 000 de lei.

Prin încheierea din 11 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul central, s-a scos de pe rol capătul de cerere cu privire la anularea deciziei de calcul din 02 octombrie 2017 pe motivul nerespectării procedurii prealabile de contestare (f.d. 95, 96-97 recto-verso).

Prin hotărârea din 11 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul central s-a respins acțiunea depusă de Valeriu Balțat, ca neîntemeiată (f.d. 98, 105-111 recto-verso).

În consolidarea soluției sale prima instanță a reținut că pretenția lui Valeriu Balțat prin care se contestă răspunsul ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” nr. 114 din 24 ianuarie 2018 este neîntemeiată, deoarece conținutul unui răspuns este atribuția exclusivă a întreprinderii municipale care furnizează servicii de interes public. Instanța de judecată nu poate discuta conținutul unui răspuns la o cerere adresată unei autorități publice, întrucât reclamantul nu poate pretinde ca răspunsul la cerere să fie dat conform propriei sale formulări sau într-un anumit sens, după dorința personală, acesta fiind un atribut exclusiv al autorității publice.

Succesiv, Judecătoria Bălți, sediul central a constatat că, Valeriu Balțat nu a anunțat ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” despre conectarea instalațiilor sale interne la sistemul public de alimentare cu apă, a efectuat conectarea la sistemul public de alimentare cu apă fără coordonarea prealabilă cu furnizorul, nu a încheiat contract de prestare a serviciului, fapt ce se califică drept conectare neautorizată și consum fraudulos.

Calculul în sumă de 213 303,72 de lei a fost efectuat conform prevederilor pct. 92, 93 și 129 din Regulamentul privind serviciul public de alimentare cu apă potabilă și canalizare, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 271 din 16 decembrie 2015. Astfel, din circumstanțele cauzei nu rezultă temei pentru anularea actelor contestate.

Referitor la pretenția cu privire la obligarea ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” de a încheia contract de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și canalizare, prima instanță a menționat că pentru încheierea unui asemenea contract reclamantul trebuie să legalizeze conectarea instalațiilor interne la rețelele publice de alimentare cu apă, pentru aceasta fiind necesar de executat procedura reglementată în Regulamentul privind serviciul public de alimentare cu apă potabilă și canalizare, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 271 din 16 decembrie 2015. Mai mult ca atât, Valeriu Balțat nu s-a adresat

ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” cu cerere privind eliberarea avizului de branșare a instalațiilor interne de alimentare cu apă ce îi aparțin.

Prin decizia din 03 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a casat integral hotărârea și încheierea din 11 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul central și s-a emis o decizie nouă, prin care:

S-a declarat nul răspunsul/refuz al ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” nr. 114 din 24 ianuarie 2018.

S-a declarat nul actul de depistare a consumului neautorizat nr. 112 din 28 septembrie 2017.

S-a declarat nul actul de depistare a consumului neautorizat nr. 129 din 02 octombrie 2017.

S-a declarat nulă decizia de calcul din 02 octombrie 2017 și calculul nr. 113 a consumului fraudulos de apă pentru luna septembrie 2017 în mărime de 213 303,72 de lei.

S-a declarat nul actul-ordin de deconectare nr. 11 din 02 octombrie 2017.

S-a obligat ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” să încheie contract de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și canalizare la locul de consum din str. Xxx și xxx, xxx.

S-a respins capătul de cerere formulat de Valeriu Balțat cu privire la repararea prejudiciului moral.

S-a încasat de la ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” în beneficiul lui Valeriu Balțat suma de 15 000 de lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică (f.d. 154, 155-173).

Instanța de apel a considerat că prima instanță, aplicând greșit normele de drept, eronat a constatat netemeinicia pretențiilor înaintate de Valeriu Balțat și incorect a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată. Or, actele de depistare a conectării neautorizate nr. 112 din 28 septembrie 2017 și nr. 129 din 02 octombrie 2017 contravin legislației în vigoare, deoarece atât controlul, cât și întocmirea acestor acte a fost efectuat cu încălcarea pct. 66 lit. z) din Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, ce statuează că personalul operatorului este în drept să aibă acces și să efectueze controlul contorului și a sigiliilor aplicate numai în prezența consumatorului sau a reprezentantului acestuia.

În acest sens, Curtea de Apel Bălți a reținut că faptul deteriorării sigiliului nr. 162338, constatat prin actul de depistare a conectării neautorizate nr. 112 din 28 septembrie 2017, a avut loc în lipsa lui Valeriu Balțat sau a lui Ghenadie Balțat, ultimii nefiind prezenți la locul întocmirii actului și nici avizați din timp despre control.

Acest fapt demonstrează că reprezentanții ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” au încălcat prevederile pct. 80 și 83 din Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Totodată, instanța de apel a constatat că, inițial, Actul de depistare a conectării neautorizate nr. 112 din 28 septembrie 2017 a fost întocmit pe numele lui Ghenadie Balțat, iar restul actelor cu privire la caz sunt întocmite pe numele lui Valeriu Balțat. Circumstanța dată creează o incertitudine în a cui loc de consum au fost perfectate actele de control și de calcul de către reprezentanții operatorului, or, proprietari ai casei de pe str. Xxx din xxx sunt Valeriu Balțat și Ghenadie Balțat cu câte ½ cotă-parte fiecare.

În opinia instanței de apel, ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” a emis decizia din 02 octombrie 2017 pe numele lui Valeriu Balțat, fără a avea la bază actul de control pe numele acestuia.

În atare circumstanțe, instanța de apel a conchis că, reprezentanții ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” au încălcat procedura de control și prevederile pct. 80 din Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și canalizare, deoarece faptul deteriorării sigiliului a fost depistat în lipsa lui Valeriu Balțat și/sau a lui Ghenadie Balțat. Respectiv, la momentul controlului reprezentanții operatorului nu au avut cui demonstra încălcările depistate, locul exact al deteriorării, modalitatea deteriorării și în ce constă aceasta. Drept consecință, Valeriu Balțat nu cunoaște în care circumstanțe a fost depistat faptul deteriorării sigiliului și dacă cu adevărat a avut loc conectarea neautorizată la rețeaua de apă centralizată, fiind lipsit de posibilitatea de a-și apăra drepturile și interesele legitime.

Succesiv, s-a notat că faptele invocate în actul nr. 129 din 02 octombrie 2017 contravin prevederilor pct. 141 din Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, deoarece deconectarea instalațiilor interne se efectuează numai după avizarea consumatorului, prin aviz de deconectare, expediat sau înmănat cu cel puțin 5 zile calendaristice înainte de data preconizată pentru deconectare. În speță, însă, dovada avizării despre deconectare nu a fost prezentată nici la 02 octombrie 2017, nici în instanța de judecată, ceea ce contravine prevederilor pct. 149 din același Regulament, așa cum nici noul sigiliu nu le-a fost prezentat pentru a lua cunoștință.

Referitor la recursul împotriva încheierii din 11 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul central, Curtea de Apel Bălți a reținut că instanța ierarhic inferioară pripit și nefondat a ajuns la concluzia precum că reclamantul anterior înaintării cererii de chemare în judecată nu s-a adresat către ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” cu cerere prealabilă prin care să solicite anularea deciziei de calcul din 02 octombrie 2017. Or, conform materialelor cauzei, la 18 decembrie 2017, Valeriu Balțat s-a adresat cu cerere prealabilă, prin care a solicitat și anularea deciziei de calcul din 02 octombrie 2017 (f.d. 14, pct. 6).

La 31 ianuarie 2020, ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” a depus la Curtea de Apel Bălți recurs motivat împotriva deciziei din 03 decembrie 2019, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei recurate, cu menținerea hotărârii și încheierii din 11 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul central (f.d. 178-182 recto-verso).

Argumentele recursului în esență se rezumă la faptul că, la judecarea cauzei, instanța de apel nu a aplicat legea care urma a fi aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

În opinia recurentei, instanța de apel a aplicat eronat prevederile Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013 și Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 271 din 16 decembrie 2015, în partea relațiilor dintre ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” și Valeriu Balțat, ca fiind raporturi între operator și consumator. Or, în condițiile din speță Valeriu Balțat nu are statut de consumator față de ÎM Regia „Apă-Canal Bălți”, iar obiectele amplasate pe str. Xxx și xxx, xxx niciodată nu au fost conectate la rețelele publice de alimentare cu apă potabilă.

Actele normative menționate supra pot fi aplicate față de neconsumatori numai în situația când aceștia au efectuat conectarea neautorizată și doar în partea ce ține de conectarea neautorizată.

La fel, judecând cauza, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că în privința reprezentanților ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” a fost întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție, în baza art. 335 din Codul contravențional pe faptul că, la 28 septembrie 2017, aflându-se în xxx, str. XxxA, samavolnic a exercitat în mod arbitrar un drept efectiv sau presupus prin încălcarea ordinii stabilite de legislație, fără a se cauza vreo daună considerabilă persoanei, și anume a efectuat controlul contorului de apă în lipsa lui Valeriu Balțat, prin ce au ignorat prevederile Legii nr. 218 și Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 271. Însă, prin hotărârea din 08 octombrie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul central emisă în dosarul contravențional nr. 4-291/19 procesul contravențional a fost încetat din lipsa faptului contravenției.

Dealtfel, instanța de apel în mod eronat a anulat răspunsul nr. 114 din 24 ianuarie 2018 a ÎM Regia „Apă-Canal Bălți”, deoarece prin prisma Legii contenciosului administrativ, acesta nu poate constitui obiect al acțiunii în contencios administrativ.

Referitor la declararea nulității actului de depistare a consumului neautorizat nr. 112 din 28 septembrie 2017 și a actului de depistare a consumului neautorizat nr. 129 din 02 octombrie 2017, recurenta a notat că, în baza art. 1, 10 și 14 lit. b), f), h) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă potabilă și canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013, este în drept să întocmească actele de depistare a consumului neautorizat.

Recurenta a mai indicat că, în scopul executării prevederilor legislației în vigoare, la 28 septembrie 2017 și 02 octombrie 2017, a efectuat un control a întregului sistem public de alimentare cu apă potabilă din xxx.

Actele din 28 septembrie 2017 și 02 octombrie 2017 au fost întocmite în prezența coproprietarului imobilului comercial – Valeriu Balțat, care a fost prezent în momentul efectuării controlului. Astfel, actele date au fost întocmite cu respectarea procedurii legale și corespund exigențelor în vigoare și nu există motive de a le declara nule.

Subsecvent, recurenta a menționat că decizia privind conectarea neautorizată și calculul consumului neautorizat pentru luna septembrie 2017 în mărime de 213 303,72 de lei corespund prevederilor stipulate la secțiunea 7 pct. 129 din Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 271/2015 din 16 decembrie 2015.

În privința actului-ordin de deconectare nr. 11 din 02 octombrie 2017, ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” a notat că acesta corespunde prevederilor art. 24 alin. (9) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă potabilă și canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013, conform cărora conectările neautorizate la rețelele publice de alimentare cu apă și de canalizare urmează a fi lichidate.

În partea capătului de cerere privind obligarea ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” să încheie contract de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare la locul de consum din str. Xxx, xxx, recurenta a învederat că, Valeriu Balțat niciodată nu s-a adresat ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” cu cerere privind

eliberarea avizului de bransare a instalațiilor interne de alimentare cu apă la rețelele publice de alimentare cu apă.

Respectiv, pentru încheierea acestui contract, Valeriu Balțat trebuie să legalizeze conectarea instalațiilor interne la rețelele publice de alimentare cu apă. Pentru aceasta este necesar de executat procedura reglementată în secțiunea 2 pct. 14 ,15, 16 și 24 din Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 271/2015 din 16 decembrie 2015.

Finalmente, recurenta a opinat că prima instanță temeinic a scos de pe rol capătul de cerere cu privire la anularea deciziei de calcul din 02 octombrie 2017, întrucât Valeriu Balțat prin cererea prealabilă din 11 ianuarie 2018 nu a solicitat declararea nulă a acesteia. Prin urmare, în această parte, Valeriu Balțat nu a respectat procedura prealabilă de soluționare a litigiului, prevăzută de art. 14 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ.

La 09 martie 2020, Valeriu Balțat, reprezentat de avocatul Iosif Mardari a depus prin poștă referință asupra recursului ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” împotriva deciziei din 03 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat declararea acestuia ca inadmisibil.

La 25 martie 2020, examinând admisibilitatea recursului depus de ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” împotriva deciziei din 03 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, completul de admisibilitate al completului specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a dispus examinarea în fond, în complet de cinci judecători.

Verificând argumentele invocate în recurs, prin prisma materialelor din dosar, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a ajuns la concluzia de a-l admite, a casa parțial decizia din 03 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți și a casa integral hotărârea din 11 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul central, din următoarele motive.

Conform articolului 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

Articolul 248 din Codul administrativ stipulează la alin. (1) lit. b) că, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie prin care casează parțial decizia instanței de apel și emite o altă decizie în partea casată.

În conformitate cu articolul 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă hotărâre, prin care respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)-e).

Potrivit articolului 219 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile.

Din materialele și lucrările cauzei Colegiul atestă că, în urma finalizării construcției rețelelor de apă din xxx, la 05 mai 2015, reprezentanții ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” au aplicat pe armatura de bransament sigiliul nr. 162338, fără a conecta locurile de consum (f.d. 24).

La 28 septembrie 2017 și 02 octombrie 2017, reprezentanții ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” au efectuat un control la adresa str. Xxx și xxx din xxx, ce aparține cu

drept de proprietate lui Valeriu Balțat și Ghenadie Balțat a câte ½ cotă-parte fiecăruia.

În rezultatul controlului a fost întocmit actul nr. 112 din 28 septembrie 2017 privind depistarea conectării neautorizate la rețeaua publică de apă, prin deteriorarea sigiliului aplicat anterior cu nr. 162338 (f.d. 18).

Prin Actul de depistare a consumului neautorizat nr. 129 din 02 octombrie 2017 la adresa str. Xxx și xxx din xxx, s-a constatat că în fântâna din ogradă este efectuată debranșarea de la rețeaua publică de apă, a fost demontat sectorul dințat cu secțiunea de 20, iar la robinetul sferic cu secțiunea de 15, la intrare a fost montat capacul cu diametrul de 20 și aplicat sigiliul cu nr. 287378 (f.d. 19).

În baza actului nr. 112 din 28 septembrie 2017, la 02 octombrie 2017, ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” a emis decizia cu privire la consumul neautorizat, prin care a calificat acțiunile lui Valeriu Balțat ca conectare neautorizată la rețelele publice de alimentare cu apă, a efectuat calculul serviciului prestat de alimentare cu apă reieșind din secțiunea branșamentului pentru perioada de un an, a eliberat și a expediat calculul efectuat în adresa lui Valeriu Balțat (f.d. 21).

Conform calculului nr. 113, lui Valeriu Balțat i-a fost calculat un consum de apă în sumă de 213 303,72 de lei (f.d.22).

Ulterior, la 02 octombrie 2017, în prezența lui Valeriu Balțat a fost întocmit actul-ordin nr. 11 de debranșare de la rețeaua publică de apă a imobilului din str. Xxx și xxx, xxx, a fost efectuată demontarea sectorului dințat și a robinetului sferic din fântâna pentru conectare, a fost instalată și sigilată placa de întrerupere (f.d. 23).

Manifestându-și dezacordul cu acțiunile ÎM Regia „Apă-Canal Bălți”, la 11 ianuarie 2018, Valeriu Balțat a depus cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea:

- actului de depistare a consumului fraudulos nr. 112 din 28 septembrie 2017;
- actului de depistare a consumului fraudulos nr. 129 din 02 octombrie 2017;
- decizia privind constatarea consumului fraudulos;
- calculului pentru consumul de apă pentru luna septembrie 2017 în sumă de 213 303,72 de lei;
- actului-ordin de deconectare nr. 11 din 02 octombrie 2017 (f.d. 12).

Totodată, prin cererea prealabilă Valeriu Balțat a solicitat încheierea contractului de prestare a serviciului de aprovizionare cu apă potabilă din rețeaua publică a locului de consum aflat pe str. XxxA, xxx (f.d. 12).

Prin răspunsul ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” nr. 114 din 24 ianuarie 2018, cererea prealabilă a fost respinsă (f.d. 15-16).

Autoritatea publică și-a motivat refuzul prin faptul că acțiunile ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” sunt legale, iar pentru încheierea contractului de furnizare a apei potabile este necesar de achitat datoria în sumă de 213 303,72 de lei și de a obține avizul de branșare/racordare a instalațiilor interne de alimentare cu apă.

Ca urmare a refuzului ÎM Regia „Apă-Canal Bălți”, Valeriu Balțat a înaintat prezenta acțiune în instanța de contencios administrativ, prin care a solicitat:

- declararea nulității răspunsului ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” nr. 114 din 24 ianuarie 2018;
- declararea nulității actului de depistare a consumului neautorizat nr. 112 din 28 septembrie 2017;

- declararea nulității actului de depistare a consumului neautorizat nr. 129 din 02 octombrie 2017;

- declararea nulității deciziei de calcul din 02 octombrie 2017 și a calculului nr. 113 a consumului fraudulos de apă pentru luna septembrie 2017 în mărime de 213 303,72 de lei;

- declararea nulității actului-ordin de deconectare nr. 11 din 02 octombrie 2017;

- obligarea ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” să încheie contract de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și canalizare la locul de consum din str. Xxx, xxx;

- încasarea din contul ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” în beneficiul lui Valeriu Balțat a sumei de 25 000 de lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral;

- compensarea din contul ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” în beneficiul lui Valeriu Balțat a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 15 000 de lei.

Prin încheierea din 11 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul central, s-a scos de pe rol capătul de cerere cu privire la anularea deciziei de calcul din 02 octombrie 2017 pe motivul nerespectării procedurii prelabile (f.d. 95, 96-97 recto-verso).

Prin hotărârea din 11 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul central, s-a respins acțiunea depusă de Valeriu Balțat, ca neîntemeiată (f.d. 98, 105-111 recto-verso).

Judecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Bălți prin decizia din 03 decembrie 2019 a casat integral hotărârea și încheierea din 11 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul central și a emis o decizie nouă, prin care:

S-a declarat nul răspunsul/refuz al ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” nr. 114 din 24 ianuarie 2018.

S-a declarat nul actul de depistare a consumului neautorizat nr. 112 din 28 septembrie 2017.

S-a declarat nul actul de depistare a consumului neautorizat nr. 129 din 02 octombrie 2017.

S-a declarat nulă decizia de calcul din 02 octombrie 2017 și calculul nr. 113 a consumului fraudulos de apă pentru luna septembrie 2017 în mărime de 213 303,72 de lei.

S-a declarat nul actul-ordin de deconectare nr. 11 din 02 octombrie 2017.

S-a obligat ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” să încheie contract de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și canalizare la locul de consum din str. Xxx și xxx, xxx.

S-a respins capătul de cerere formulat de Valeriu Balțat cu privire la repararea prejudiciului moral.

S-a încasat de la ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” în beneficiul lui Valeriu Balțat suma de 15 000 de lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică (f.d. 154, 155-173).

Efectuând controlul judiciar al deciziei din 03 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, instanța de recurs constată că soluția instanței de apel este corectă doar în partea anulării încheierii din 11 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul central.

Primordial, Colegiul consideră oportun de a nota că Curtea de Apel Bălți corect a ajuns la concluzia că prima instanță eronat a constatat nerespectarea procedurii prelabile de către Valeriu Balțat în partea capătului de cerere cu privire

la anularea deciziei de calcul din 02 octombrie 2017, or, din conținutul cererii prealabile depuse de către acesta la 18 decembrie 2017 rezultă cert că a solicitat *inter alia* și anularea deciziei de calcul din 02 octombrie 2017 (f.d. 14, pct. 6).

Așadar, în condițiile din speță, reclamantul Valeriu Balțat a respectat procedura prealabilă de soluționare pe cale amiabilă extrajudiciară a pretenției sale cu privire la anularea deciziei de calcul emisă de ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” la 02 octombrie 2017.

Drept urmare, Colegiul conchide că Curtea de Apel Bălți corect a anulat încheierea din 11 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul central, prin care a fost scos de pe rol capătul de cerere cu privire la anularea deciziei de calcul din 02 octombrie 2019.

Din acest considerent, decizia Curții de Apel Bălți urmează a fi menținută în partea anulării încheierii din 11 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul central.

În rest, însă, decizia instanței de apel urmează a fi casată, deoarece este rezultată din analiza eronată a circumstanțelor cauzei și aplicarea eronată a normelor de drept material, motiv din care decizia contestată nu poate fi menținută, or, reieșind din limitele judecării apelului și din specificul obiectului acțiunii în, contrar prevederilor legale, instanța de apel a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei și cadrului legal.

Cu titlu subsecvent, Colegiul învederează că, deoarece prima instanță nu a examinat în fond toate pretențiile formulate de Valeriu Balțat, hotărârea din 11 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul central, nu poate fi menținută, or, aceasta nu dă răspuns la toate probleme deferite judecării.

Succesiv, instanța de apel, efectuând o examinare în fond a cauzei, în fapt și în drept, eronat a determinat specificul obiectelor materiale ale prezentei acțiuni, nu a verificat raporturile juridico-publice dintre litiganți și nu a identificat cadrul legal pertinent și aplicabil speței.

În corespundere cu prevederile articolului 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Prin legalitatea hotărârii se înțelege aplicarea corectă a normelor de drept material și procedural de către instanța de judecată, care a pronunțat hotărârea. Hotărârea este legală, dacă a fost adoptată în strictă conformitate cu normele de drept material care reglementează raportul material litigios.

Din înțelesul normelor precitate rezultă că analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții, trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

În speță, instanța de recurs constată următoarea situație de fapt și de drept.

Conform articolului 3 alin. (1) din Legea nr. 793 din 10 februarie 2000, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț.

Valeriu Balțat a contestat refuzul ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” din 24 ianuarie 2018 de a admite cererea prealabilă, cu pretențiile expuse în ea. Prima instanță a respins acțiunea, iar capătul de cerere cu privire la anularea deciziei de calcul din 02 octombrie 2017 l-a scos de pe rol, în timp ce instanța de apel a admis toate

pretențiile lui Valeriu Balțat.

Colegiul consideră că instanța de apel a interpretat și aplicat în mod eronat normele dreptului material ce guvernează raportul litigios, și anume prevederile Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013 și Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 271 din 16 decembrie 2015 (în continuare Regulament).

La capitolul dat, instanța de apel nu a ținut cont că, în sensul articolului 2 alin. (2) din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 (în redacția în vigoare perioadei pertinente speței), prezenta lege stabilește competențele autorităților publice centrale și locale în domeniul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, autorității publice centrale de reglementare, precum și drepturile și obligațiile consumatorilor și ale operatorilor care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare în localități, alte prevederi ce țin de funcționarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

La fel, conform pct. 1 din Regulament, acesta are drept scop reglementarea raporturilor juridice dintre operator și consumator cu privire la branșarea/racordarea instalațiilor interne de apă și de canalizare, la contractarea, la furnizarea și plata serviciului public de alimentare cu apă potabilă, apă tehnologică și serviciul public de canalizare.

Punctul 2 din Regulament stipulează că el se aplică la proiectarea, montarea și recepționarea instalațiilor interne de apă și de canalizare ale consumatorilor, la delimitarea instalațiilor operatorului de instalațiile interne de apă și de canalizare, la branșarea/racordarea, la contractarea și la evidența consumului de apă, la plata serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, la deconectarea/reconectarea instalațiilor interne de apă și de canalizare ale consumatorilor, la limitarea și la întreruperea furnizării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, la examinarea reclamațiilor consumatorilor și la soluționarea neînțelegerilor dintre operatori și consumatori.

Din sensul logico-juridic al acestor norme rezultă înafara oricărui dubiu că ele reglementează raporturile juridice dintre operator și consumator cu privire la furnizarea și plata serviciului public de alimentare cu apă potabilă.

În atare circumstanțe, înainte de a aplica la caz prevederile Legii nr. 303 din 13 decembrie 2013 și Regulamentului nominalizat supra, instanța de apel trebuia să verifice dacă Valeriu Balțat are statut de consumator față de ÎM Regia „Apă-canal Bălți” și dacă obiectele, situate pe str. Xxx și xxx, xxx, au fost conectate legal la rețelele publice de alimentare cu apă potabilă.

În sensul articolului 4 din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 consumatorul este persoană fizică sau juridică care beneficiază de serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare în baza unui contract încheiat cu operatorul.

Așa, doar după stabilirea faptului dacă Valeriu Balțat are sau nu statut de consumator față de ÎM Regia „Apă-canal Bălți” și dacă obiectele situate pe str. Xxx și xxx, xxx, au fost conectate legal sau nu la rețelele publice de alimentare cu apă potabilă, putea fi stabilit cadrul legal pertinent speței și care dispoziții ale Regulamentului și ale Legii nr. 303 din 13 decembrie 2013 pot fi aplicate la caz.

Analizând decizia Curții de Apel Chișinău, supusă controlului judiciar în ordine de recurs, se atestă că instanța inferioară nu a elucidat această circumstanță, calificându-l greșit pe Valeriu Balțat ca un consumator în raport cu ÎM Regia

„Apă-canal Bălți”. Astfel, instanța inferioară a aplicat și interpretat eronat normele Regulamentului și ale Legii nr. 303 din 13 decembrie 2013.

La aspectul dat Colegiul opinează că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că Valeriu Balțat nu a avut acordul ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” pentru conectarea instalațiilor sale interne de apă la sistemul public de alimentare cu apă.

În acest sens sunt imperioase prevederile pct. 14 din Regulamentul menționat supra, care statuează că orice persoană fizică sau juridică este în drept să solicite bransarea/racordarea instalațiilor interne de apă și de canalizare ce-i aparțin la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare al operatorului care își desfășoară activitatea de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în limitele teritoriului unității administrativ-teritoriale.

Conform pct. 15 din Regulament în scopul bransării/racordării instalațiilor interne de apă și de canalizare la sistemul public de alimentare cu apă și/sau de canalizare, solicitantul este obligat să obțină de la operator avizul de bransare/racordare, conform modelului stabilit în Anexa nr. 1 la prezentul Regulament. Obținerea avizului de bransare/racordare este necesară și în cazul solicitării majorării debitului de apă la un loc de consum.

Punctul 16 din Regulament prescrie că pentru eliberarea avizului de bransare/racordare, solicitantul va depune o cerere, în scris, la oficiul operatorului, la care va anexa actele prescrise în această normă.

Potrivit pct. 23 Regulament, bransarea/racordarea instalațiilor interne de apă/de canalizare ale solicitantului la rețeaua publică de alimentare cu apă/de canalizare se efectuează numai de către operator, care poartă responsabilitatea pentru executarea acestor lucrări conform legii. Bransarea/racordarea se efectuează în prezenta solicitantului, după ce au fost îndeplinite condițiile indicate în avizul de bransare/racordare, iar bransamentul de apă/racordul de canalizare este recepționat conform Legii privind calitatea în construcții nr. 721-XIII din 02 februarie 1996 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1996, nr. 25, art. 259) și Hotărârii Guvernului Republicii Moldova cu privire la aprobarea Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente nr. 285 din 23 mai 1996 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1996, nr. 42, art. 349).

Conform articolului 4 din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013, conectare neautorizată reprezintă racordarea neautorizată de către persoane fizice sau juridice a instalațiilor interne de apă și/sau de canalizare la sistemul public de alimentare cu apă și/sau de canalizare.

Totodată, consumul fraudulos este definit de norma citată supra ca un consum de apă sau deversare a apelor uzate prin conectarea neautorizată a instalațiilor interne de apă și/sau de canalizare la sistemul de alimentare cu apă și/sau de canalizare al operatorului, prin evitarea contorului sau prin implicarea în funcționarea contorului, prin încălcarea regulilor de folosire a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, precum și în lipsa contractului de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

Articolul 17 lit. i) din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 impune obligația consumatorilor de a nu executa conectări neautorizate la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Conform articolului 24 din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013, (2) se consideră neautorizate conectările:

a) executate fără avizul prealabil al operatorului sau după expirarea termenului de valabilitate a contractului cu acesta;

b) folosite înainte de a fi recepționate și date în exploatare în modul stabilit de actele normative în vigoare;

c) exploatate până la încheierea contractului de furnizare a serviciului.

(4) Se interzice branșarea rețelelor de transportare și distribuție a apei care nu corespund cerințelor normative de calitate pentru apa potabilă la rețelele de alimentare cu apă potabilă.

(5) Pentru conectarea neautorizată la rețelele operatorului poartă răspundere proprietarul construcțiilor și al instalațiilor conectate sau antreprenorul, iar la rețelele consumatorului – consumatorul și proprietarul construcțiilor și al instalațiilor respective.

(6) Responsabilitatea pentru conectarea rețelelor nou-construite, înainte ca acestea să fie recepționate, o poartă persoana fizică sau juridică în calitate de proprietar al acestor rețele.

(7) Operatorul este obligat să întocmească procese-verbale în toate cazurile de conectare neautorizată depistate, iar persoanele vinovate urmează a fi sancționate contravențional.

Prin prisma pct. 67 lit. f) din Regulamentul menționat mai sus, operatorul este în drept să întocmească actul de depistare a consumului fraudulos și să efectueze recalculul consumului de apă și volumului de ape uzate în conformitate cu prevederile punctelor 125-128 din prezentul Regulament.

Potrivit pct. 85 din Regulament, în cazul depistării consumului fraudulos, personalul operatorului este obligat să demonstreze acest fapt consumatorului și să întocmească actul de depistare a consumului fraudulos conform anexei nr. 4 la prezentul Regulament în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte. Personalul operatorului indică în act, în mod obligatoriu, modalitatea în care consumatorul a efectuat consumul fraudulos.

Punctul 86 din Regulament stipulează că actul de depistare a consumului fraudulos este semnat de personalul operatorului și de consumator sau de reprezentantul acestuia. În cazul în care consumatorul sau reprezentantul acestuia refuză să semneze actul de depistare a consumului fraudulos, personalul operatorului indică în act faptul și motivele refuzului. În cazul conectării neautorizate a instalațiilor interne de apă și de canalizare la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare, sau în cazul consumului de apă prin evitarea contorului, personalul operatorului înlătură încălcările depistate și păstrează probele respective.

În speță, s-a constatat că imobilul lui Valeriu Balțat, în care este amplasată o frizerie, un magazin, nu a fost conectat autorizat la sistemul public de alimentare cu apă și acest fapt nu a fost negat de acesta. Totodată, faptul conectării neautorizate a fost stabilit și în momentul controlului efectuat de reprezentanții ÎM Regia „Apă-Canal Bălți”.

Prin urmare, având în vedere că Valeriu Balțat a efectuat conectarea la sistemul public de alimentare cu apă fără coordonarea prealabilă cu furnizorul, nu a anunțat ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” despre conectarea instalațiilor sale interne de apă la sistemul public de alimentare cu apă și nu a încheiat contract de prestare a acestui serviciu, acțiunile sale constituie consum fraudulos, prin conectarea

neautorizată la sistemul public de alimentare cu apă, conform Legii nr. 303 din 13 decembrie 2013.

Conjunctura relevată supra profilează legalitatea actelor de depistare a consumului neautorizat nr. 112 din 28 septembrie 2017 și nr. 129 din 02 octombrie 2017 și necesitatea respingerii capetelor de cerere cu privire la anularea acestor acte, ca fiind neîntemeiate.

Cu referire la pretențiile cu privire la anularea deciziei de calcul din 02 octombrie 2017 și a calculului nr. 113 din 02 octombrie 2017 privind consumul fraudulos de apă în sumă de 213 303,72 de lei, Colegiul reține prevederile pct. 92 din Regulament, care stipulează că decizia privind consumul fraudulos se ia de către operator în termen de cel mult 20 de zile calendaristice din data întocmirii actului de depistare a consumului fraudulos și/sau a concluziilor raportului constatării tehnico-științifice, a concluziilor raportului verificării metrologice de expertiză. Dacă operatorul stabilește că, consumatorul nu a efectuat consum fraudulos, operatorul informează despre acest fapt consumatorul respectiv.

Conform dispozițiilor pct. 93 din Regulament, în cazul în care operatorul a stabilit că consumatorul a utilizat fraudulos serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, operatorul emite o decizie argumentată, cu indicarea circumstanțelor și a motivelor ce au stat la baza emiterii acesteia. Operatorul este obligat să indice în decizie dreptul consumatorului privind contestarea acesteia în caz de dezacord, precum și termenul de contestare. După adoptarea deciziei, operatorul emite factura pentru consumul fraudulos.

Potrivit pct. 129 din Regulament, în cazul în care persoanele fizice și juridice conectează neautorizat la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare instalațiile interne de apă și de canalizare, operatorul calculează volumul serviciului public conform secțiunii conductei, vitezei mișcării apei și pe durata de timp ce nu depășește 1 an. În cazul în care persoana fizică sau juridică nu achită contravaloarea volumului serviciului public, operatorul se adresează în instanța de judecată pentru recuperarea prejudiciului cauzat.

La capitolul dat Colegiul atestă că, la 02 octombrie 2017, a avut loc ședința Comisiei ÎM Regia „Apă-Canal Bălți”, formată pentru examinarea încălcărilor depistate în procesul de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă, la care a fost examinat cazul în privința lui Valeriu Balțat (f.d. 20).

Astfel, Comisia a hotărât: 1) de a califica acțiunile lui Valeriu Balțat, ca conectare neautorizată la rețelele publice de alimentare cu apă; 2) de a efectua calculul serviciului prestat de alimentare cu apă reieșind din secțiunea bransamentului, cu viteza de mișcare a apei de 1,2 m/sec în timpul orelor de lucru, pentru perioada de 1 (un) an; 3) de a elibera și a expedia calculul efectuat în adresa lui Valeriu Balțat (f.d. 21).

Din calculul nr. 113 rezultă că lui Valeriu Balțat i-a fost calculat un consum de apă în sumă de 213 303,72 de lei (f.d. 22).

Constatând ca fiind legale actele de depistare a consumului neautorizat nr. 112 din 28 septembrie 2017 și nr. 129 din 02 octombrie 2017, precum și faptul că Valeriu Balțat a admis consum fraudulos, Colegiul consideră legale și decizia de calcul din 02 octombrie 2017, precum și calculul nr. 113 din 02 octombrie 2017 privind consumul fraudulos de apă în sumă de 213 303,72 de lei, care corespund prevederilor pct. 92, 93 și 129 din Regulament.

În atare circumstanțe, capetele de cerere cu privire la anularea deciziei de calcul din 02 octombrie 2017 și a calculului nr. 113 din 02 octombrie 2017 a consumului fraudulos de apă în sumă de 213 303,72 de lei urmează a fi respinse ca neîntemeiate.

În partea capătului de cerere cu privire la anularea actului-ordin de deconectare nr. 11 din 02 octombrie 2017, Colegiul reține ca pertinente dispozițiile articolului 24 alin. (9) din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013, potrivit cărora conectările neautorizate la rețelele publice de alimentare cu apă și de canalizare urmează a fi lichidate. Cheltuielile legate de debranșarea construcțiilor și a instalațiilor neautorizate le suportă proprietarii și persoanele indicate la alin. (5) și (6).

Având în vedere că intimatul Valeriu Balțat a efectuat conectarea neautorizată a instalațiilor sale interne de apă la sistemul public de alimentare cu apă, acestea urmează a fi lichidate, conform articolului 24 alin. (9) din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013.

Astfel, întru executarea articolului 24 alin. (9) din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013, la 02 octombrie 2017, în prezența lui Valeriu Balțat, ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” a emis/întocmit ordinul de deconectare a imobilului din str. Xxx și xxx, xxx, iar reprezentanții operatorului au efectuat demontarea sectorului dințat și a robinetului sferic în fântâna pentru conectare, au instalat și sigilat placa de întrerupere.

Drept urmare, Colegiul nu a constatat careva ilegalități în acțiunile recurentei ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” la emiterea actului-ordin de deconectare nr. 11 din 02 octombrie 2017, acesta fiind emis în concordanță cu prevederile legale și respectarea procedurii, din care motiv pretenția lui Valeriu Balțat cu privire la anularea acestui act urmează a fi respinsă, ca neîntemeiată.

La fel, instanța de recurs constată netemeinicia capătului de cerere cu privire la obligarea ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” să încheie contract de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și canalizare la locul de consum din str. Xxx, xxx.

La capitolul dat sunt relevante prevederile pct. 37 din Regulament, care stipulează că orice persoană fizică sau juridică, instalațiile interne de apă și de canalizare ale căreia sunt branșate/racordate la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare sau care a îndeplinit condițiile și lucrările prevăzute în avizul de branșare/racordare, este în drept să solicite operatorului încheierea contractului de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

Astfel, pentru încheierea unui asemenea contract intimatul trebuie să legalizeze conectarea instalațiilor interne la rețelele publice de alimentare cu apă, pentru aceasta fiind necesar de executat procedura reglementată în Regulamentul privind serviciul public de alimentare cu apă potabilă și canalizare.

Totodată, urmează a fi respectate dispozițiile pct. 14, 15, 16 și 24 din Regulament.

În condițiile din speță, însă, intimatul nu a probat faptul că s-a adresat ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” cu cerere privind eliberarea avizului de branșare a instalațiilor interne de alimentare cu apă ce îi aparțin, precum și că a respectat prevederile pct. 14, 15, 16, 24 și 37 din Regulament.

În lumina acestor circumstanțe, Colegiul ajunge la concluzia necesității respingerii capătului de cerere cu privire la obligarea ÎM Regia „Apă-Canal Bălți”

să încheie contract de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și canalizare la locul de consum din str. Xxx, xxx, ca fiind neîntemeiat. Astfel, se constată că refuzul ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” din 24 ianuarie 2018 de a admite cererea prealabilă este întemeiat.

Continuând șirul logic al ipotezelor relevate supra, instanța de recurs consideră necesar de a respinge pretențiile lui Valeriu Balțat cu privire la repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de asistență juridică. Or, aceste pretenții au un caracter subsecvent pretențiilor principale cu privire la anularea actelor administrative.

Conform articolului 25 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, în cazul admiterii acțiunii, instanța de contencios administrativ se pronunță, la cerere, și asupra reparării prejudiciului material și moral cauzat prin actul administrativ ilegal sau prin neexaminarea în termenul legal a cererii prealabile.

În conformitate cu articolul 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Așa, din sensul logico-juridic al normelor citate mai sus rezultă că atât prejudiciul moral poate fi reparat, cât și cheltuielile de asistență juridică pot fi compensate doar în cazul admiterii acțiunii principale cu privire la anularea actelor administrative.

În atare circumstanțe, constările netemeinicii și necesității respingerii tuturor pretențiilor principale formulate de Valeriu Balțat cu privire la anularea actelor administrative profilează netemeinicia și a pretențiilor subsecvente cu privire la repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

Din acest considerent, Colegiul urmează să respingă capetele de cerere formulate de Valeriu Balțat cu privire la încasarea din contul ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” în beneficiul său a sumei de 25 000 de lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral și a sumei de 15 000 de lei, cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică.

Coroborând circumstanțele enunțate supra, instanța de recurs conchide că este temeinic recursul depus de ÎM Regia „Apă-Canal Bălți” împotriva deciziei din 03 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, deoarece soluția instanței de apel este bazată pe neelucidarea circumstanțelor speței și este adoptată cu interpretarea eronată a normelor de drept material ce guvernează raporturile juridico-publice de la caz.

Dat fiind faptul că instanța de apel a emis o decizie parțial neîntemeiată, iar prima instanță nu a examinat în fond toate pretențiile formulate de Valeriu Balțat, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia necesității admiterii recursului depus de ÎM Regia „Apă-Canal Bălți”, casării parțiale a deciziei din 03 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți și casării integrale a hotărârii din 11 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul central, cu emiterea unei decizii noi de respingere a acțiunii.

Conform articolelor, 258 alin. (3), 248 alin. (1) lit. b) și 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul depus de întreprinderea municipală Regia „Apă-Canal Bălți”.

Se casează decizia din 03 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți în partea casării hotărârii din 11 martie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul central și adoptării unei decizii noi, prin care s-a admis acțiunea depusă de Valeriu Balțat. În această parte se emite o decizie nouă, prin care se casează integral hotărârea din 11 martie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul central.

Se respinge integral cererea de chemare în judecată depusă de Valeriu Balțat împotriva întreprinderii municipale Regia „Apă-Canal Bălți” cu privire la contestarea actelor administrative, obligarea încheierii contractului de furnizare a serviciului public, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Se menține decizia Curții de Apel Bălți din 03 decembrie 2019 în partea anulării încheierii din 11 martie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul central.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas